

Caracteristica hidrologică a lunii noiembrie pentru teritoriul Republicii Moldova

Luna noiembrie se caracterizează prin menținerea etiajului de toamnă în râurile Republicii Moldova. Etiajul de toamnă este condiționat de cantitatea precipitațiilor scăzute în munții Carpați din Ucraina cât și pe teritoriul țării.

În această lună se observă apariția primelor formațiuni de gheață: **ace de gheață, gheață la mal, năboi și zăpadă în apă**; în râurile mici acestea apar în prima decadă iar în râurile Nistru și Prut – în decada a doua a lunii.

Ace de gheață sunt formațiuni de gheață sub forma unor filamente sau cristale subțiri, asemănătoare unor ace care plutesc pe suprafața apei. Acele de gheață se formează în stratul superior al curentului de apă. Înainte de înghețul complet al râului se formează zaiul.

Gheață la mal sunt fâșiile de gheață, formate de lungul malurilor râurilor, lacurilor sau altor corpuri de apă. Paralel cu gheață la mal, se formează năboiul.

Năboiul este format din sloiuri de gheață, bucăți de gheață spongioasă și uneori zăpadă care plutește sub formă de îngrămădiri nelegate între ele, care la cel mai mic obstacol se desfac. Năboiul.

Zăpadă în apă este o formațiune asemănătoare năboiului, care se formează în urma caderii zăpezii direct pe suprafața apei și nu se topește imediat. Această formațiune are aspect de vată sau de lână.

Anii cu scurgere mare (peste 150 % din valorile medii lunare multianuale):

- r.Nistru – postul hidrometric Hrușca (anii 1968 - 2023) – 1974, 1980, 1981, 1992, 1998.

Anii cu scurgere mare (peste 140 % din valorile medii lunare multianuale):

- r.Prut – postul hidrometric Șirăuți (anii 1990 - 2023) – 1991, 1992, 1995, 1998.

Anii cu scurgere mică (sub 60 % din valorile medii lunare multianuale):

- r.Nistru – postul hidrometric Hrușca (anii 1968 - 2023) – 1969, 1973, 1977, 1983, 1984, 1986, 1987, 2003, 2018 (52,2%), 2019 (59.0%), 2021 (55.4%).

- r.Prut – postul hidrometric Șirăuți (anii 1990 - 2023) – 1993 1994, 2000, 2005, 2006, 2011, 2012, 2013 (54.4%), 2018 (59,9%), 2019 (37.9%), 2021 (47.4%).

Debitele pentru aceasta luna constituie:

În r. Nistru (postul hidrometric Hrușca), media lunară constituie **235 m³/s,**

maximul absolut constituie **1190 m³/s** (07.11.1974),

minimul absolut – **70.0 m³/s** (02.11.1986).

Maximul absolut pentru perioada de după darea în exploatare a lacului de acumulare

Dnestrovsk (a.1982) constituie 882 m³/s (06.11.1992), minimul absolut – 70.0 m³/s (02.11.1986).

Debitele medii lunare de apă variază între **103 m³/s** (a.1984) și **694 m³/s** (a.1974).

În r. Prut (postul hidrometric Șirăuți), media lunară constituie **44.9 m³/s;**

maximul absolut – **468 m³/s** (19.11.1995),

minimul absolut – **11.2 m³/s** (30.11.1993).

Debitele medii lunare de apă variază în limitele de la **17.6 m³/s** (a. 2011, 2019) până la **96.8 m³/s** (a.1998).

Lacul de acumulare Costești – Stânca a fost dat în exploatare în anul 1978.

Caracterizarea scurgerii unor râuri mici din Republica Moldova:

r.Răut – or.Bălți,

norma – **1.34 m³/s,**

maximul absolut – **15.3 m³/s** (03.11.1974),

minimul absolut – **0.097 m³/s** (01- 02.11.2016).

r.Răut – s.Jeloboc,

norma – **7.49 m³/s,**

maximul absolut – **92.0 m³/s** (30.11.1981)

minimul absolut – **0.18 m³/s** (03 - 04.11.1961).

r.Ichel – s.Goian,

norma – **0.34 m³/s,**

maximul absolut – **1.92 m³/s** (11.11.2002),

minimul absolut – **0.00 m³/s** (01-30.11.1993,2001).

r.Botna – or.Căușeni,

norma – **0.50 m³/s,**

maximul absolut – **9.65 m³/s** (27.11.1972),

minimul absolut – **0.00 m³/s** (a.1950-54, 1959, 1961).

r.Vilia – s.Bălăsinești,

norma – **0.41 m³/s,**

maximul absolut – **12.7 m³/s** (03.11.1974),

minimul absolut – **0.006 m³/s** (13.11.1956).